

Křesťanská láska si nevybírá

Ladislav se ocitl sám s dcerami bez střechy nad hlavou. V Domově pro matky a otce v tísni získal pro sebe i dcery společný domov. Díky Charitě Znojmo mohli zůstat společně a děti nemusely do dětského domova. Snímek Jakub Žák

S milosrdnou, praktickou, účinnou láskou se setkáváme v církvi od jejích prvních dnů.

Apostolové pomáhali hladovým, nemocným, opuštěným a všem, kdo potřebovali pomoci, protože je to tak naučil Kristus a protože jim tak velelo svědomí. Láska k bližnímu totiž není něco výsostně křesťanského. Ježíš svým učněním snad jen posouvá hranice pojmu bližní, když ukazuje, že bližní je ten, kdo potřebuje pomoci, a bližní je ten, kdo pomáhá. Neplatí zde pokrevní, sousedská, národnostní, náboženská či rasová blízkost, bližní je opravdu každý. Blízký je ten, kdo je člověkem a potřebuje,

abychom se mu přiblížili svou láskou. Vypráví nám o tom sám Ježíš v příběhu o milosrdném Samaritánovi (Lk 10,25-37).

Dávat lásku a naději

Láska – latinsky caritas – je tedy skutečně nevybírává. Tato láska člověka k člověku je ovšem živena nikoli sama ze sebe, ale ze zkušenosti lásky, kterou Bůh prokazuje člověku. „Nikdo nemá větší lásku,“ říká Kristus, „než ten, kdo za své přátele položí svůj život.“ (Jan 15,13) A to on udělal, žijeme pořád ve Velikonoční době! Naše charita je a měla by být právě odpovědí na tuto lásku: když ty mně, Bože, takhle, tak já pak bližnímu podobně – ze všech sil, z celého srdce.

Papež František – a před ním mnozí papežové – varuje před pojetím cha-

rity jako pouhé nevládní organizace. I ty jsou cenné, ale církev má prostřednictvím charity ještě jiný úkol: kromě poskytování pomoci podávat i základní křesťanské prostředky pomoci, kterými je kromě lásky především křesťanská naděje, tedy přesvědčení, že Bůh má všechno pevně v rukou. Jeden z českých světců, svatý Klement Maria Hofbauer, často říkal: „Jen odvahy, Bůh všechno řídí.“ Právě poselství křesťanské naděje je ona přidaná hodnota, která dělá charitu charitou, tedy součástí integrálního poslání církve.

Někdy jsme v pokušení být pragmatičtí a věnovat se v charitě tomu, co po nás stát či veřejnost požaduje a co si taky zaplatí. My bychom se však měli tuto pohodlnou podobu charity vždy pokusit trochu překročit a dělat i to, co opravdu nemůže dělat nikdo

jiný – dávat lásku a naději, kterou jsme sami přijali od Krista.

Tvář obrácená ke světu

Vím, že to Charity v naší zemi opravdu dělají a jsem každému „charitákovi“ opravdu vděčný. Děkuji vám všem za to. Jsem pevně přesvědčen, že po více než třiceti letech působení obnoveného charitního díla v naší zemi platí to, co kardinál Miloslav Vlk vždy říkal – tak trochu jako konstatování a tak trochu jako povzbuzení či hecování nás všech: „Charita je tvář církve obrácená ke světu.“ Je, a moc jí přeju, aby jí to vydrželo.

Mons. STANISLAV
PŘIBYL,
litoměřický biskup

Pomoc přišla, když jí bylo nejvíce potřeba. Stále

Češi jsou ochotni pomáhat. Ukazují to výnosy humanitárních sbírek, jejich ochota přiložit ruku k dílu jako dobrovolníci i trvalá pomoc lidem, kteří utekli před válkou z Ukrajiny. Představujeme tři příběhy lidí, které na jejich cestě do bezpečí doprovodila Charita

Paní Olze zachránili čeští lékaři život. Dnes pomáhá v Integračním a komunitním centru Svit Diecézní charity Litoměřice. Snímek archiv DCH Litoměřice

Čeští lékaři jí zachránili život

Žila s rodinou v ukrajinském městě Kryvyj Rih a pracovala jako prodávka v obchodě. V den, kdy vypukla válka, měla Olga zrovna na návštěvě vnučata a to ráno jim připravovala snídani. „Najednou přiběhla vnučka a říká mi: Babi, začala válka a na Kyjev padají bomby.“ Olga se zdráhala uvěřit. Její syn okamžitě věděl, že své děti musí dostat do bezpečí a poprosil Olgu, aby je odvezla pryč. V březnu 2022 tak se svým manželem a vnučkami dorazila do České republiky. První dojmy z cizí země byly pozitivní. „Jen co jsme přijeli, dostalo se nám pomoci ze všech stran. Všichni byli vstřícní a pomáhali nám.“

Olga měla strach vrátit se do válkou zmítané země, zůstala v Čechách a začala pracovat v továrně. Dlouhé směny a celodenní práce na nohou pro ni byly náročné, přidaly se zdravotní problémy a s prací musela skončit. A protože se stále necítila dobře, navštívila lékaře. To, co měly být původně „jen“ žaludeční vředy, se po histologickém vyšetření ukázalo jako rakovina. Olga se musela okamžitě začít

léčit. „Byla jsem několikrát operovaná, podstoupila jsem chemoterapii a díky této péči dnes žiju. Jsem moc vděčná České republice za to, že mi zachránila život.“ V nemocnici jí pomohli i pracovníci Integračního a komunitního centra Svit Diecézní charity Litoměřice, kteří nejen tlumočili a překládali zdravotnickou dokumentaci, ale stali se i velkou psychickou oporou a Olgu v nemocnici navštěvovali. „Díky nim jsme s manželem také našli pronájem. Seznámili mě s majitelkou bytu, která je velmi vstřícná a dnes už mě bere jako svou kamarádku.“

Do komunitního centra Svit začala Olga chodit na pravidelná setkání seniorů a našla si tady nové přátele. A i když kvůli zdraví nemůže pracovat, snaží se alespoň stále zlepšovat svou češtinu. „Lidé tady mají velké srdce. Jen o tom mluvím a už mám v očích slzy dojetí, jak dobří lidé tady žijí. Můj syn, který zůstal na Ukrajině, má jedno velké přání. Přijet do Čech, poklonit se a políbit zemi, která zachránila jeho mámě život.“ I když je vděčná za veškerou pomoc, na Ukrajinu by se jednou ráda vrátila. „Chybí mi moje děti a vnučky, které se vrátily domů. Jsme tady s manželem sami a stýská se nám.“

Vše opustili a prchali bez vody a jídla

Jako zdravotní sestra byla zvyklá pomáhat, náhle se ale ocitla v situaci, kdy pomoc potřebovala sama. Iryna žila se synem a maminkou na vesnici kousek od Lvova. „Válka začala brzy ráno, ještě jsme spali. Vzbudila nás siréna a nastala strašná panika,“ vzpomíná. Iryna sice věděla, co má dělat, ale na některé věci se přichystat nedá. Doufala, že válka skončí stejně rychle, jako začala. Po pár dnech váhání zavolala známému do Čech. Poprosil pár kamarádů a ti pro Irynu a její rodinu přijeli autem přímo do Lvova. „Byli to Češi, ale nebáli se jet na Ukrajinu, kde právě začala válka. Bez nich bychom se pryč nedostali,“ ohlíží se. Cesta na české hranice jim trvala tři dny. Neměli s sebou jídlo, protože utíkali narychlo. Naštěstí na hranicích pomáhali dobrovolníci, kteří jim dali jídlo a teplý čaj.

Po příjezdu do Čech se Iryna s maminkou a synem ubytovali v pražském hotelu Marianeum, který patří Charitě. A protože zrovna hledali pokojské, začala Iryna v hotelu také pracovat. K práci sestřičky se už vracet nechce, a tak si v Čechách udělala kadeřnický kurz. Její čtrnáctiletý syn bude příští rok končit základní školu a rád by se stal automechanikem. „Moc bych si přála, aby dělal to, co má rád.“

Válka rodinu rozdělila, na Ukrajině zůstal Irynin otec i bratr. „Táta odjet nechce. Pracuje jako řidič záchranky a ví, že doma je ho potřeba víc.“ Bratr je na frontě, sám se hned na začátku přihlásil k obraně své země. „Často si telefonujeme, moc se o něj bojím. Neustále je ostřelují, a když přijdou masivní útoky, hned mu píšu, jestli je v pořádku.“ Iryna o návratu do vlasti neuvažuje, její syn by ale po studiích chtěl zpět na Ukrajinu. „Nechám to na něm. Pokud se bude chtít vrátit, klidně může, ale já spíš ne. Líbí se mi tady, naučila jsem se jazyk, zkrátka jsem tu, zapadla.“

Iryna je vděčná, jak vřele a ochotně Češi ukrajinské uprchlíky přijali. „Byli hodně citliví a pomáhali. Pomoc přišla ve chvíli, kdy ji lidé opravdu potřebovali,“ uzavírá.

Na Ukrajině nechali své hospodářství

Domovem Ludmily a její rodiny byla vesnička ve Vinnycké oblasti v jihozápadní části Ukrajiny. Měli tam hospodářství, kde chovali ovce, kozy a slepice. Manžel paní Ludmily pracoval v sousedním okrese v malé drůbežárně a domů za rodinou se vracel na víkendy. Když ruská vojska napadla jeho zemi, o práci přišel. Kvůli uzavřeným čerpacím stanicím už nemohl do práce dojíždět, a tak začal alespoň vypomáhat tam, kde bylo třeba, aby uživil rodinu. Ludmila se zatím starala o jejich čtyři děti a hos-

Válka rodinu paní Iryny rozdělila. Otec pracuje na Ukrajině jako řidič záchranky a bratr je na frontě. Snímek Milan Mošna

trvá a zapojují se její někdejší příjemci

podářství. „Když začala válka, byli jsme v šoku. Přes náš dům proletěla raketa tak nízko, že bylo vidět i číslo, které na ní bylo napsané.“ To byl ale teprve začátek. První den, druhý, třetí...rakety stále létaly. Jak čas plynul, došlo všem, že válka jen tak neskončí. Manžel nemohl najít práci a bylo stále náročnější rodinu uživit. V září dostal Ludmilin muž od armády povolávací rozkaz a měl narukovat do války. Ale když zjistili, že má čtyři děti, dovolili mu, aby s rodinou odešel za hranice.

Českou republiku si vybrali, protože manžel tady dříve pracoval a naučil se česky. „Dostat se do Česka bylo trochu dobrodružství. Sbalili jsme si a autobusem odjeli do města Vinnyca, odkud jsme chtěli pokračovat vlakem. Jenže dál nás nechťeli pustit, protože naše děti neměly pasy.“ Díky rodinnému příteli se nakonec do Čech dostali dlouhou cestou přes Zakarpatskou Ukrajinu. Ludmilu překvapilo, když jim hned po příjezdu do České republiky pomohl úplně cizí člověk. Daroval jim jídlo a dětem teplé kakao, aby se zahřály. „Představte si, paní na benzínové pumpě, kde jsme čekali na odvoz, mi dala tisíc korun. My jsme přijeli a oni nám od začátku pomáhali.“

Ludmila a její rodina. Manžel pracuje na pile. Rádi by si založili malou farmu jako doma na Ukrajině. Snímek archiv Charity Jindřichův Hradec

Ludmilin manžel začal hned pracovat na pile. „Práce manžela moc baví a je tam spokojený. Skamarádil se s českými kolegy a jeho vedoucí je velmi dobrý člověk.“ Ona sama se momentálně na plný úvazek věnuje dětem, nejvíce pak holčičce, která se narodila po příjezdu do Čech a je jejich pátým potomkem. I když zatím nemůže pracovat, snaží se alespoň co nejvíce pomáhat svým krajanům, kteří také uprchli před válkou. V začátcích, kdy se rodina ocitla bez prostředků v cizí zemi, jim Charita poskytla oblečení, potravinovou pomoc a vybavení do domácnosti. Díky Diecézní charitě České Budějovice Ludmila absolvovala jazykový kurz a dnes už mluví velmi dobře česky.

I tak ale vzpomíná na svůj domov a přemýšlí, zda se jednou, až válka skončí, chce vrátit. „Zatím naši vesnici okupují ruští vojáci. Válka nekončí. Spíš je to horší a horší,“ říká. A tak zatím sní o tom, že budou mít v Čechách svou malou farmu jako doma na Ukrajině. „Chci poděkovat všem lidem tady a také Charitě, protože pro nás hodně udělali. Česká republika přijala tolik Ukrajinců, i když je to malá země.“

ADÉLA KUDLÁČKOVÁ
a ŠÁRKA PETRÁKOVÁ

Cítím se lépe, když vím, že pomáhám

Iryna Volkova přišla do České republiky jako uprchlice z východu Ukrajiny několik měsíců po začátku války. Nikoho tu neznala a prožívala zmatek a strach. Po setkání s Charitou se její život začal ubírat novým směrem.

Útěk Iryny Volkové začal v chladném a bolestném únorovém ránu 2022 v Melitopolu. Dnes pracuje pro Charitu v Plzni. Snímek archiv DCH Plzeň

Dnes je součástí týmu Komunitního centra Diecézní charity Plzeň a pomáhá ukrajinským ženám a jejich dětem s podobným osudem.

„Můj osobní příběh začal, stejně jako stovky příběhů našich lidí, v chladném a bolestném únoru. Do České republiky jsem přijela z nyní okupovaného města Melitopol v Záporožské oblasti. Hledala jsem bydlení. Poradili mi, abych se obrátila na Charitu,“ vzpomíná Iryna. Charita jí poskytla všestrannou pomoc, v Komunitním

centru se začala učit česky. „Probírala jsem se různými myšlenkami, protože jsem se bála, že setkání s druhými by mou bolest ještě zhoršilo. Ale bylo to naopak. Tady v Komunitním centru jsme bolest nemnožili, ale sdíleli ji,“ říká dnes paní Iryna. Přestože čekala, že válka brzy skončí a bude se moci vrátit do vlasti, soustavně si hledala práci. Rozeslala desítky životopisů na

různé pozice, ale vždy bezvýsledně. V jednom případě ale životopis zůstal v databázi úřadu práce. Díky tomu jí po nějaké době zavolala budoucí kolegyně z Komunitního centra, zda by neměla zájem se ucházet o uvolněnou pozici. I přes nervozitu a pochyby o svých jazykových schopnostech prošla výběrovým řízením úspěšně. „Bylo to jako závan čerstvého vzduchu. Jsem

za tuto příležitost vděčná. Jsem vděčná za to, že mohu být součástí úžasného týmu,“ sděluje radostně paní Iryna.

Dnes v Komunitním centru pracuje jako peer konzultantka. To znamená, že sama prodělala náročnou životní zkušenost svých klientů a může jim s leccím poradit. „Pracuji s dětmi a mládeží. Vedu volnočasové skupiny. A také organizuji výlety po Plzni a Plzeňském kraji pro dospělé a děti. Společně s klienty poznáváme zajímavá místa a českou kulturu a tradice,“ vysvětluje. Přibližuje také problémy, se kterými její krajanek do centra přicházejí: „Ukrajinky s malými dětmi potřebují komunikovat a trávit čas v podpůrném prostředí. Žádají také o pomoc při zápisu svých dětí do školek a škol. Přestože je většina žen zaměstnaná, stále se objevují dotazy týkající se práce nebo hledání nového zaměstnání, bydlení.“ Podporovat je ale třeba i děti, těm se stýská po kamarádech, rodině a přibuzných.

Velice ji těší zpětná vazba od návštěvníků Komunitního centra: „Naši klienti jsou vděční za pomoc a podporu a říkají, že to je moc dobře, že mají místo, kam vždy mohou přijít a vždy budou vyslyšeni.“

PETR ŠIMEK

Když si Ukrajinci v Charitě navzájem pomáhají

Jakoby ve stínu „velkých“ diecézních Charit v tichosti pracuje a slouží zejména lidem utíkajícím před válkou Řeckokatolická charita. Hovořili jsme s její ředitelkou NATÁLÍ SLIVOCKOU.

Jak je vlastně Řeckokatolická charita velká?

Zřizovatel je exarchát a stejně jako on pokrýváme celé území republiky. Jsme trochu jiní než ostatní diecézní charity. Profilujeme se spíš jako charita dobrovolnická, momentálně nemáme reigistrovanou žádnou sociální ani zdravotnickou službu. Naše pomoc je soustředěná a navázaná na naše farnosti a angažují se v ní dobrovolníci a páni farářů.

A co je základ vaší práce?

V první řadě se věnujeme těm, kteří přišli na území České republiky z Ukrajiny. Jsou to obvykle naši věřící, ale i lidé žijící mimo farnosti. Ale devadesát pět procent řeckokatolických věřících v České republice dnes pochází z Ukrajiny. A na ně se navazují další lidé, kteří třeba nechodí do kostela, ale doslechli se, že u nás dostanou pomocnou ruku. Prakticky sto procent těch, komu naši dobrovolníci pomáhají, jsou jejich krajané. A pak

Natálie Slivocká.

Snímek Lucie Horníkové / Člověk a Víra

u nás nacházejí duchovní podporu od kněží, což je v čase války nezastupitelná věc.

A jak konkrétně pomáháte?

Podle potřeby. Pořádáme materiální sbírky, oblečení nebo sháníme nábytek. Podle toho, co kdo potřebuje. Třeba i školní pomůcky. Všechno se odvíjí od aktuálních potřeb a požadavků. Našími partnery jsou institucionální diecézní charity, které jsou zaběhlé a dělají pomoc na vysoké úrov-

ni a profesionálně. Vzájemně si klienty posíláme a pomáháme si. Je to synergie.

Posíláte pomoc i na Ukrajinu?

To je většina naší práce. Sloužíme si lidem tady, ale také směřujeme naši péči na Ukrajinu. Žije tam spousta příbuzných a přátel. Hlavně muži, kteří jsou zapojení do války a bojují. Naši pomoc směřujeme přes prověřené spolupracovníky, kteří se vrátili na Ukrajinu. Nesmí se stát, aby nás ně-

kdo zneužíval nebo aby se naše podpora dostala do nepoctivých rukou. Posíláme tam auta, sanitky, drony, posíláme tam léky, sbíráme, když je zapotřebí, konkrétní věci přímo v kostelích a pak to vezeme to rovnou na Ukrajinu. V České republice spolupracujeme s řádem maltézských rytířů, který nám poskytl peníze na nákup aut nebo sanitek.

Válka je nesmírně unavující. Lidé tam i tady jsou utahaní, ale chápu, že nesmí polevit. Občas je nám do breku, protože nejsou vidět výsledky – žádné vítězství nepřichází a spravedlivý konec války je v nedohlednu. Když nepomůžeme my, tak oni tam zůstanou sami, opuštění.

A co vaši lidé v Česku?

Tady se snažíme věnovat dětem a maminkám s rodinami. Jsou vykořenění a potřebují se dostat mezi své lidi, slyšet svoji rodnou řeč. Pomohli jsme například organizaci, která se věnuje ukrajinským dětem, které se nedostaly do českých škol z kapacitních důvodů, aby děti nebyly samy a mohly se vzdělávat v češtině a ukrajinštině, když rodiče musí pracovat a vydělávat.

Někdy se mi zdá, že toho je málo, ale pomáháme postupně a ono se to sčítá a najednou je toho tolik a spousta se toho odehrává tak, že někdo pomůže v pravý čas na pravém místě. Jsou to malé zázraky. Někdy je zapotřebí pomoci finanční injekcí. I na to se peníze sejdou, ačkoliv rozhodně nefungujeme jako nějaký nadační fond.

Jsme vlastně početně malé společenství velice srdečných a štědrých lidí. Preferujeme pomoc v tichosti a aby byla efektivní.

JIŘÍ MACHÁNE

Byli tu pro mne, i když jsem toho hodně pokazila

Jsem Michala a chtěla bych se s Vámi podělit o svůj životní příběh. Je mi 24 let a mám dvě děti. Bydlela jsem se svým mužem a dětmi, ale nefungovalo to. Manžel pil často alkohol, nepracoval a měli jsme i další neshody a problémy. Ani já jsem však nebyla bez chyby. Taký jsem se často napila a experimentovala s marihuanou. Problémy se nahromadily a já jsem nevěděla, kam jít hledat pomoc. Mladší kamarádka mi slíbila, že mě vezme do Vrakbaru. Netušila jsem, co to je! A co tam mohu očekávat. Ale řekla jsem si, proč ne!

V danou chvíli jsem chtěla rozvod. Pracovnice nízkoprahového zařízení pro děti a mládež Vrakbar Jihlava při místní Charitě se mě ujaly a pomohly mi projít dalšími institucemi až k tomu, že stačilo podat jen hotovou žádost o rozvod. To se ale nestalo, protože

Někdy je těžké si o pomoc říci.

Snímek archiv Charity Jihlava

mezi tím se mi život ještě víc zomotal. Děti mi byly odebrány a mně se zhroutil svět. I v tuto chvíli tu pro mě Vrakbar byl. Pracovnice mi pomohly při komunikaci s dětským domovem a se sociálními pracovníky. Podporo-

valy mě a držely nad vodou. Pak jsem přerušila kontakt. Utekly měsíce a já se v tom stále dál „plácala“ a nezvládla jsem vůbec nic. Tak jsem se znovu vrátila s obavou, co se bude dít dál. I v tuto chvíli tu pro mě Vrakbar byl. Ha-

ppy end se zatím nekoná. Moc děkuju, že mám kam přijít a vím, že mě nikdo nebude soudit a opovrhovat mnou. I když jsem toho v životě tolik pokazila a důvěru pracovníků Vrakbaru jsem zklamala.

Řekněte si o pomoc

Pokud i vy máte nějaké problémy například s partnerem, v rodině, ve škole, s financemi nebo třeba s experimentováním na návykových látkách, je vám do 26 let, neváhejte se obrátit na pracovníky nízkoprahového zařízení pro děti a mládež. Služba je anonymní. Ať řešíte cokoliv, nikdy na to nemusíte být sami!

MICHALA, klientka
Nízkoprahového zařízení
pro děti a mládež
Vrakbar Jihlava

Dobrovolníci jsou opravdový poklad

JANA HALUZOVÁ je koordinátorka dobrovolnictví Charity Uherský Brod a vedoucí Regionálního dobrovolnického centra ve Zlínském kraji.

Kdo je dobrovolník?

Dobrovolníkem může být každý, kdo chce bez nároku na odměnu věnovat svůj volný čas, energii nebo schopnosti pro dobrou věc. Dobrovolník svojí činností pomáhá potřebnému člověku, podporuje chod jednotlivých služeb a akcí, pečuje o přírodu, kulturu či jinak pomáhá světu.

Kdo se může stát dobrovolníkem?

V podstatě každý, kdo chce. Řečí zřetelně by měl mít dobrovolník alespoň 15 let, pro některé aktivity (např. s dětmi z dětského domova), vyžadujeme plnoletost. Důležité je mít chuť věnovat sebe sama, svůj čas a ener-

gii a najdeme společně činnost, která by dobrovolníka bavila a někomu jinému pomáhala. Nemusíte být profesionál v daném oboru – dobrovolník nenahrazuje profesionála. Když doučíte, nemusí být pedagog, stejně jako ten, kdo si chodí povídat se seniory. Potřebujeme obyčejné lidi, kteří dávají kus svého lidství a času. Nepožadujeme žádné speciální vzdělání nebo kurzy, vše potřebné proškolí případně dobrovolnické centrum.

Jaké jsou pro dobrovolníka benefity, resp. co mu tato činnost dává?

Jde o odměnu nehmotnou. Mladý člověk získá cenné zkušenosti a doved-

nosti, které může využít ve svém budoucím zaměstnání. Člověk v produktivním věku může v rámci dobrovolnictví najít nové přátele s podobnými zájmy. Starší člověk může užitečným způsobem trávit volný čas, udržovat v kondici své tělo i mysl.

Je dnes dobrovolnictví „v kurzu“?

Přijde mi, že ano. Mnoho mladých lidí si uvědomuje potřebu zapojení do občanského života, stejně tak např. aktivní senioři často hledají cestu pro trávení svého volného času. A už není „divné“ být dobrovolníkem. Pořád však pracujeme na informování veřejnosti a šíření myšlenky, že tady dobrovolnictví je a každý je zván.

Jsou dobrovolníci pro Charitu důležití?

Troufám si říct, že jsou pro Charitu naprosto nepostradatelní. Bez nich by například nebyla ani Tříkrálová sbírka, ani další potravinové či materiální sbírky, pomoc při mimořádných událostech. A to vůbec nemluvíme o dob-

rovolných Charitách, které na některých místech máme. Takže ano, dobrovolníci by nejen v Charitě měli být bráni jako poklad.

Na konci dubna se konají Dny dobrovolnictví. Co je to za akce a co na ni připravujete?

Od 25. do 28. dubna proběhnou v mnoha krajích Dny dobrovolnictví, které koordinují regionální dobrovolnická centra. Celkem je v plánu kolem 250 akcí různého druhu. V plánu jsou dny otevřených dveří v různých zařízeních, povídání se seniory, vaření kávy v nemocnici, pomoc v nejrůznějších sociálních službách, úklid lesa, tvoření s dětmi i seniory a spousta dalšího. Cílem je ukázat, kde všude je možné se jako dobrovolník zapojit a jak to v neziskových organizacích chodí. Tak si to přijďte vyzkoušet, těšíme se!

Více informací najdete na www.dnydobrovolnictvi.cz
JAN OULÍK

Nic to nestojí. Jen trochu vašeho času

Pomáháme na jihu Čech lidem v nouzi bez rozdílu. Jsme tu vždy, když nás potřebují. Diecézní charita České Budějovice provozuje desítky služeb, má přes 800 zaměstnanců a ročně pomůže jen v rámci sociálních služeb víc než 12 tisícům klientů.

Je tu ale ještě něco. Respektive někdo. Dobrovolníci. Lidé s dobrým srdcem, kteří se rozhodnou zcela nezištně stát po boku charitních pracovníků a pomáhat lidem, kteří to potřebují. Někdy slyší poděkování, jindy vidí úsměv nebo cítí vřelé objetí. Jsou to obyčejní lidé, kteří dělají neobyčejné věci.

Dům svatého Františka leží na samém okraji Veselí nad Lužnicí. Jeho obyvatelé ale víc než kdokoli jiný potřebují kontakt se svým okolím. Kvůli různým druhům hendikepů – psychickým nebo fyzickým – jsou často fixováni na svůj byt, kde se postupně učí zdolávat překážky svého postižení. Velkou motivací jsou pro ně dobrovolníci, kteří je navštěvují a tráví s nimi

Na procházce s Annou Zemanovou.

volný čas, nabourávají jejich stereotyp. Třeba jen pár hodin v měsíci.

„Dneska jedete rychle,“ dobírá si Jan Müller dobrovolnici Annu Zemanovou. „Jo, že dneska jedu rychle? No tak to já zpomalím... A jak jste se

Snímek archiv DCH České Budějovice

vyspal?“ ptá se. „Dobře, ale bál jsem se, abych nezaspal, abyste mě zase nemusela budit,“ povídají si v prvních krocích pravidelné vycházky. Svítí a hřeje jarní slunce. Na první pohled je patrné, že ti dva spolu tráví čas rádi,

že si rozumí. Jan Müller zůstal odkázaný na pomoc druhých po autonehodě. Zaměstnanci Domu sv. Františka mu pomáhají pečovat o domácnost a postupně ho učí, jak zvládat základní sebeobsluhu. Páteční odpoledne je jiné – tráví ho pravidelně s Annou.

Annu Zemanovou tu mají rádi. Dochází sem už druhým rokem, čtyři až šest hodin v měsíci. Začala povinnou praxí při škole, ale plynule přešla v dobrovolnickou pomoc. Podobně to má i Miloš Matič. I on sem rok docházel jako dobrovolník, klienti mu ale přirostli tak moc k srdci, že tu začal pracovat. „Dobrovolníci nabízejí svou energii, lidský kontakt, což je důležité zvláště pro lidi tady. Oni nemají moc příležitostí dostat se ven, mezi lidi, a když přijde někdo plný elánu a motivace, je to hezké,“ popisuje.

Pomáhat sem chodí čtyři dobrovolníci. Berou klienty na procházky, asistují při nákupu a v domácnostech a snaží se s klienty popovídat. Dobrovolnických projektů, které Charita nabízí, je ale celá řada. Doučování dětí, zajišťování kroužků a pomoc s trávením volného času, když takové dovednosti nebo možnosti nemají jejich vlastní rodiče, navštěvování pacientů v nemocnicích, společnost pro osamělé seniory, pomoc lidem s duševním onemocněním nebo hendikepy... Charita nabídne každému dobrovolníkovi zájem a on na oplátku získá, co se nedá penězi zaplatit.

VERONIKA RYBÁČKOVÁ

Nikdy není pozdě říct si „ano“

Když se řekne „svatba“, obvykle si představíme zamilovaný pár. Ženicha a nevěstu, hostinu a spoustu hostů z řad rodiny a přátel.

Svatbu o něco skromnější, ale možná o to emotivnější a s větší porcí lásky zažily pracovnice charitního střediska Zoom Charity Frýdek-Místek Marie Vysloužilová a Lucie Dodová, když pomohly jednomu páru svatbu zorganizovat.

Oddával jáhen z Místku

Nevěsta a ženich jsou bývalými klienty charitní pobytové služby Oáza pokoje, kde se také před čtrnácti lety poznali. O svatbě „na stará kolena,“ jak ji sami označili, toužili již několik let. Jejich plány jim pokaždé něco pokazilo. Ale vysněného svatebního dne se nakonec dočkali. Své „ano“ si řekli před Bohem o letošním posledním lednovém dni.

Svatba probíhala u klientů doma a obřadem provázel jáhen Vojtěch Buchta z místecké farnosti. Za svědka

Slavný citát Paula Coelho praví: „Když něco chceš, celý vesmír se spojí, abys to mohl uskutečnit.“ Tento pár je toho jasným důkazem. I přes překážky, které jim život nadělil, se páru povedlo splnit si svůj sen o svatbě.

Snímek archiv Charity Frýdek-Místek

šla páru pracovnice střediska Zoom Marie Vysloužilová. Druhým svědkem byl známý manželů. Paní Marie hrála také na varhany a zpívala. Pracovnice klientům připravily občerstvení, upekly dort, donesly kávovar, hrníčky a vše potřebné. „Chtěly jsme manželům vyplnit jejich přání, aby se svatební obřad doma co nejvíce podobal svatebnímu obřadu v kostele. Proto varhany, zpěv, slavnostní oblečení a příprava,“ dodává Marie Vysloužilová.

Smím políbit nevěstu?

A jak to přirozeně při takových událostech bývá, oba svatebčané prožívali nervozitu a trochu toho stresu během obřadu. Jak ale sami říkali, měli hlavně radost, že se svatby dočkali. Úsměv na tváři snad každému ze svatebčanů vykouzlil ženich, který se v průběhu obřadu zeptal, kdy už může konečně políbit nevěstu. „Při svatební hostině jsme se hodně nasmáli a povídali si o tom, co se událo v životech ženicha i nevěsty. Na konci jsme prožili hodně silný moment, kdy s námi novomanželka začala plánovat mobilní hospic pro svého manžela, který je na tom po zdravotní stránce hodně špatně,“ uzavírá Marie Vysloužilová.

KRISTÝNA KRESTOVÁ

Těžká práce v lese se podepsala na zdraví

Ivo Šlesinger pracoval dlouhá léta v lesích, kde si zvykl na klid a samotu. Od dětství měl špatné držení těla, jako drobný hubený chlapec nevážil nikdy víc než 50 kg. Nadměrná fyzická zátěž v lese se podepsala na jeho zdraví. Později přišel o domov a pobýval na ubytovnách.

Snímek Nadiia Kruzman

Časté hospitalizace v nemocnici však vedly ke ztrátě bydlení. Jeho zdravotní stav se postupně zhoršil natolik, že nastoupil do Domova sv. Anežky Charity Olomouc. Chůze se pro něho stala tak obtížnou, že téměř nevychází z pokoje. Svůj volný čas tráví vymalováváním mandal.

„V lese jsem strávil téměř 35 let. Tahal a nakládal jsem klády těžší, než jsem byl já sám. Začal jsem pociťovat, že to pro mou páteř není dobré, ale práce mě velmi bavila,“ vypráví. Ivo pracoval v lesích na Bruntálsku, poté v Tatrách, pak v Loučné nad Desnou, a nakonec v Hanušovicích.

Bydlení neřešil, jako kluk žil s maminkou a bratrem v Olomouci a pracovně po různých hájenkách v lesích. „Bylo to kouzelné, tedy pokud nebyla zima, protože když napadl metr sněhu a obchod byl vzdálen několik kilometrů, bylo obtížné dostat se pro chleba,“ vzpomíná.

Jeho zdravotní stav se však výrazně zhoršil, když dostal tuberkulózu. „Bojoval jsem s ní téměř 15 měsíců. V té době lékaři zjistili, že mám nedostatek vápníku, moje kosti byly velmi křehké. Nebylo možné zvládat dál práci v lese. Vrátil jsem se zpět do bytu k mamince v Olomouci a pracoval jako civilní pracovník ve vojenském skladě v Týnečku,“ vzpomíná Ivo. Po nějaké době však utrpěl zlomeninu nohy. V důsledku špatného srůstu kostí klesla jeho výška o několik centimetrů, což mělo negativní vliv na jeho páteř. „Nakonec se lékařům podařilo nohu mírně zpevnit, ale i tak mám obavy vydávat se na delší procházky v okolí domova. Stačí, abych špatně zakopl, a noha se zhroutí,“ svěříje se.

V tomto náročném období mu zemřela maminka a Ivo tak přišel o městský byt. „Trávil jsem vždy ně-

kolik měsíců po nemocnicích, interval hospitalizace se prodlužoval, až jsem se neobešel bez pomoci druhé osoby. A tak jsem se dostal do Domova sv. Anežky,“ vypráví a ukazuje, co ho dnes nejvíce těší: „Baví mě malování mandal, mám jich nakoupených na několik let dopředu, akorát fixy docházejí. Několik mandal jsem věnoval pracovníkům Charity, kteří se o mě starají, zbytek mám tady na pokoji.“

Kup oběd a daruj teplé jídlo

V Domově sv. Anežky získal Ivo nejen střechu nad hlavou, ale i potřebnou podporu a zdravotní péči. Díky pomoci ze sbírky KUP OBĚD může mít plnohodnotnou stravu, která je vzhledem k jeho vážnému zdravotnímu stavu nezbytná. Přibližně polovina klientů Domova sv. Anežky pro osoby se sníženou soběstačností se kvůli nízkému příjmu nachází v hmotné nouzi. Příspěvek do sbírky KUP OBĚD je možný prostřednictvím stránek www.olomouc.charita.cz/. Děkujeme!

EVA ŠTEFKOVÁ

Po ztrátě blízkého pomůže „most“

JAKUB KOZÁK a OLGA BRÁZDILOVÁ představují novou službu „most“ Oblastní charity v Poličce. V té podporují děti i jejich rodiny, které prochází ztrátou blízkého člověka.

Můžete nám krátce „most“ představit?

Olga Brázdilová (OB): Je to příležitost pro děti, dospívající i dospělé, kteří prožili ztrátu svého blízkého a vlivem různých současných nebo minulých událostí mohou potřebovat pomoc. Například aby dokázali žít dál život, který jim bude dávat jako celek smysl.

Nacházíme se v prostorách, kde jsou konzultovny, kanceláře, zahrada. Kromě útulného prostředí vidím na koberci podložku a upravený koutek. Jak s dětmi pracujete?

JK: Někdy přijde dítě zralé na to, že sedí a povídá o svém životním příběhu. Ale počítáme převážně s tím, že když přijdou děti, tak jim nabídneme prostor jinak. Koutek je připravený tak, abychom mohli pracovat s různými materiály, s hmotou, která třeba barví, nebo s pískem. Nebo to může být i prosté vystřihování, skládání a lepení papíru do tvarů. Technik je celá řada.

Pro mě je podstatné se naladit na to, jaký způsob vyjadřování je pro dítě nejpřirozenější, nejkomfortnější. Pro některé bude příjemné povídat o svém zážitku v přírodě a pomocí přírodních materiálů. Naopak budou i děti, které se potřebují schovat do domečku, vytvořit bunkr, ve kterém budeme rozvíjet příběh, co prožívá. Podobně je to v terapeutickém písčovišti. Dítě si může třeba přinést i svou oblíbenou knihu, komiksy a tam budeme hledat příběh, který vypovídá o tom, co cítí.

OB: U dětí je významná moc příběhu. Důležité je navázat vztah, ve kterém bude mít dítě pocit bezpečí. V „mostu“ vytváříme a chráníme bezpečný prostor, který umožní komunikaci s dětmi. Dítě potřebuje sdělit, co prožívá. Tady v „mostu“ se na rozdíl od škol nehodnotí, neposuzuje, nesrovnává. Po prvotním seznámení může být pro dítě (i pro dospělého) snazší prožívat ztrátu a povídat si s někým,

Terapeutické písčoviště pro děti, kterým pomáhají v poličském „mostu“. Snímek archiv Oblastní charity Polička

kdo není rodinný příslušník. Kdo si spolu s nimi pokládá otázky a hledá odpovědi.

JK: Ano, příběh je podstatná část. Na-prosto konkrétní technika, kterou při práci s příběhem dítěte i dospělého pracujeme, je využití obrazů. Nabízíme sady karet, ze kterých sestavují děti nebo i dospělí různé kompozice.

Tato nová služba je tedy pro děti i pro dospělé?

Jakub Kozák (JK): Ano. Děti potřebují podporu – ale nabízíme naši službu i dospělým pečujícím, kteří se starají o někoho blízkého v rámci Domácího hospice sv. Michaela, i ti můžou využít podpory v čase truchlení.

Může k vám přijít člověk i po letech? Pomáháte například i těm, kteří zažili tragickou událost jako malí?

JK: Pokud se stane ztráta blízkého člověka, zvlášť pokud je to rodič, ať už je to v předškolním, nebo mladším školním věku, nebo v dospívání, tak pro nás se jedná vždy o zranitelnější období,

než když je to ztráta, která se odehraje v dospělosti. Máme možnosti, abychom dokázali ošetřit lidi, i když se na nás obrátí až jako dospělí.

Most poskytuje také metodickou podporu učitelům, lektorům, odborníkům, kteří pracují s kolektivem dětí s čerstvou zkušeností ztráty.

JK: Už se ozývají učitelé, kteří řeší aktuální situaci ve škole, kde je dítě, které o někoho přišlo. Můžeme pedagogům poradit, jak s dětmi mluvit, ale nebráníme se ani tomu, že ve chvíli, kdy je to žádoucí pro školu a rodina souhlasí, můžeme do školy jít a přímo tam situaci ošetřit. Víme, že pedagogové předávají informaci, že rodiče mohou najít v mostu podporu. Už jen ta návaznost – že rodiče vědí, kam se obrátit – je důležitá.

TEREZA STŘÍTESKÁ

Kontakt: 739 207 035 (po 10–15h, út 8–14h, čt 8–12h) nebo e-mail most@pol.hk.caritas.cz. Služba je bezplatná. Více také na www.policka.charita.cz.

Dobře darovat, dobře pomáhat

Takové je krédo „Dobročinných“, společenství pravidelných dárců Charity Česká republika. S důvěrou podporují tuto nejstarší českou dobročinnou organizaci, protože vědí, že se profesionálně a s láskou stará o lidi, kteří jsou v nouzi. Mají upřímnou radost z toho, jak široký záběr její podpora má – od azylových domů pro děti po hospicovou péči přes seniory na samotách až po uprchlíky před hrůzami válek v zahraničí. Každý z těchto dárců má svůj osobní důvod, proč pravidelně přispívá Charitě Česká republika, jedno však mají společné – jistotu, že jejich „Dobro činí velké věci“.

Více na: www.dobrocinni.cz

Klíčový grant pro Domov sv. Václava

Dlouho očekávaná rekonstrukce Domova sv. Václava ve Staré Boleslavi může začít. Díky schválenému grantu z Národního plánu obnovy může Arcidiecézní charita Praha zahájit rozsáhlou rekonstrukci. Zároveň se obrací na dárce s prosbou o podporu.

Domov sv. Václava je unikátní zařízení pro seniory – jeden ze tří v celé České republice, který pečuje o kněží a pracovníky v církvi. Sídlí v centru Staré Boleslavi v historické budově ze 17. století. Poslední rekonstrukce proběhla před více než 50 lety, a proto objekt nutně potřebuje modernizaci, aby splňoval současné standardy pro provoz sociální služby.

Potřebnou rekonstrukci rozsáhlé, památkově chráněné budovy připravuje Arcidiecézní charita Praha s týmem architektů již od roku 2020. Změna dispozice přinese klientům prostornější jednolůžkové pokoje vybavené vlastním bezbariérovým sociálním zařízením, společné prostory na každém patře i nový bezbariérový vstup do budovy.

Předpokládané náklady na rekonstrukci činí 165 milionů korun. Před pár dny byla schválena žádost o dotaci z Národního plánu obnovy ve výši 80 milionů korun. „Získání grantu z Národního plánu obnovy je pro Domov sv. Václava fantastická zpráva. Bez této pomoci bychom se do tak rozsáhlé rekonstrukce nemohli pustit. Nicméně finance stačit nebudou,“ říká Jaroslav Němec, ředitel Arcidiecézní charity Praha.

Opravu Domova sv. Václava je možné podpořit na stránkách www.praha.charita.cz.

Důležitost domova, který slouží především kněžím a církevním zaměstnancům vyzdvihuje arcibiskup Jan Graubner: „Je dobře, že ti, kteří celý život sloužili Bohu a lidem, se dočkají pomoci ze strany církve ve chvíli, kdy jim odchází síly a kdy potřebují podporu. Děkuji všem, kteří se budou podílet na zajištění prostředků na opravu Domova sv. Václava.“

Arcidiecézní charita Praha převzala provozování Domova sv. Václava v roce 2020, aby zvýšila kvalitu péče v tomto jedinečném zařízení. Ve všech pobytových službách klade Charita důraz na vytvoření zázemí pro duchovní život klientů, součástí domovů jsou kaple s pravidelnými liturgiemi a přítomností kněze, který nabízí duchovní rozhovory a podporu.

JARMILA LOMOZOVÁ

Maxim nestuduje. Pomáhá za hranicemi své země

„Bylo mi sedmnáct, když začala válka,“ říká ukrajinský tenisový šampion Maxim. Tento sportovní nadšenec z Oděsy toužil pomáhat lidem a chránit je při mimořádných událostech. Na podzim roku 2022 měl nastoupit do hasičské školy.

Místo toho se ale dnes snaží začít nový život v centru pro uprchlíky v moldavském Calarasi. Maximovy plány, stejně jako sny mnoha dalších lidí, zmařil příchod války. Když začala, Maximova rodina nechtěla utíkat, věřili, že vše přečkají doma. Mysleli si, že nebude trvat dlouho a že se jejich město na jihu Ukrajiny vyhne. Bombardování ale nakonec dorazilo až k nim. Maximova matka nakonec jeho i jeho sestru s jejími dvěma malými dětmi vypravila do sousedního Moldavska, kde byl klid a současně byli blízko domova. „Bylo mi sedmnáct, sám jsem se přes hranice vydat nemohl. Máma na nás naléhala, abychom odjeli do bezpečí. Zároveň mi bylo jasné, že musím pomoci

Maxim s charitními pracovníci.

Snímek archiv Charity ČR

svojí sestře. Sama by to se dvěma batolaty těžko zvládla,“ vzpomíná Maxim. Jejich matka zůstala v Oděse, kde i nadále pracuje. V Moldavsku našli Maxim se sestrou a jejími dětmi útočiště v uprchlickém centru v Calarasi. To pomáhala pro uprchlíky zařídit Charita Česká republika. V uprchlickém centru dnes všichni čtyři společně sdílí pokoj. Jeho sestře se podařilo získat práci v místní továrně, a když je v práci, Maxim se stará o její děti. Dělá to rád, i když přiznává, že starat se o dvě batolata najednou není snadné.

Jako milovník sportu a bývalý tenisový šampion se Maxim zapsal do

místní sportovní školy. „Sport je nedílnou součástí mého života. Měl jsem obrovskou radost, když jsem zjistil, že můžu nastoupit do sportovní školy zdarma. Trénuji každý den. Začal jsem hrát tenis a volejbal a také jsem si tam našel pár kamarádů,“ svěčuje se Maxim. Svěho snu stát se hasičem se ale nevzdal. Doufá, že se dostane na školu, kde budoucí hasiče a policisty připravují. „Dřív jsem vždycy přes léto pracoval jako plavčík na pláži v Oděse. Tenkrát jsem si uvědomil, jak je pro mě důležité pomáhat ostatním. A protože taky rád sportuju, napadlo mě, že kdybych se stal

hasičem, mohl bych pomáhat lidem a zároveň si užít trochu adrenalinu,“ říká sebevědomě Maxim. I přes to, že jsou v Moldavsku spokojeni, jsou Maxim a jeho sestra denně v kontaktu se svojí rodinou na Ukrajině a doufají, že se brzy budou moci vrátit domů.

Charita pro uprchlíky v Moldavsku

Uprchlícké centrum, kde Maxim a jeho sestra bydlí, vybavila Charita Česká republika postele, matracemi, lůžkovinami a spotřebiči, aby zde uprchlíci mohli žít v důstojných podmínkách. Obdobnou pomoc poskytla celkem dvanácti uprchlickým centrům po celém Moldavsku. Kromě toho podpořila ty nejzranitelnější uprchlíky, jako jsou matky samoživitelky a starší lidé, finančně. Charitě se také podařilo zlepšit přístup uprchlíků ke zdravotní péči, včetně psychologické podpory, aby se mohli lépe vyrovnat s válečnými traumaty.

Celkově pomohla Charita Česká republika v Moldavsku 15 000 lidem. Pomoc uprchlíkům v Moldavsku by nebyla možná bez finanční podpory evropského Generálního ředitelství pro humanitární pomoc a civilní ochranu. Charita se zapojuje také do pomoci uprchlíkům na Ukrajině a v České republice.

LENKA PIPKOVÁ

Ukrajina objektivem Richarda Boudy

Dokumentarista Richard Bouda dlouhou řadu let zachycuje hledáčkem fotoaparátu každodenní život lidí na Ukrajině, jejich starosti, nejistotu, bolest ze ztráty blízkých či odchod z rodinné země a následnou cestu do neznáma. Lidi, kteří odmítají odejít a věří

v brzký konec války, naplno rozpoutané 24. února 2022 vpádem ruské armády na Ukrajinu, ale i ty, kteří neváhali a utekli do bezpečí. Richard Bouda je také hlavním fotografem Diecézní charity Brno.

Více na www.fotobouda.cz.

„Donbas. Jeden přítel má informace, že tu zůstalo posledních pár obyvatel. Naprosto odříznuti od možnosti si obstarat základní potraviny a hlavně léky. Zastavujeme u domu s nápisem na plotě LIDÉ. Po chvíli se objeví,“ vzpomíná fotograf.

Snímky Richard Bouda.

„Manželky se bojí o své muže, matky se bojí o své děti, děti se bojí o své otce. A co je ještě horší, děti se bojí i o své kamarády. Už jsem byl na Ukrajině na spoustě pohřbů. Vlastně na zbytečně moc pohřbů,“ povzdychl si autor snímku.

Autoři textů v příloze Caritas jsou pracovníci Charity ČR a diecézních Charit.